

Utfasning av fossila oljepannor hos stadens nämnder och bolag

Jan 2020

stockholm.se

Utfasning av fossila oljepannor hos stadens nämnder och bolag
Jan 2020

Författare Anna Sundman

Sammanfattning

Nämnder och bolagsstyrelser har i budget 2019 fått i uppdrag att *”delta i planerandet för avveckling av fossil olja för uppvärmning senast år 2025.”*

Miljöförvaltningen har genom Energicentrum kartlagt vilka bolag och förvaltningar inom Stockholms stads organisation som har oljepannor i dagsläget och hur deras planer för utfasning ser ut. Under 2019 rapporterades 1659 MWh komma från olja, ca 0,14 procent av den totala energianvändningen för uppvärmning inom Stockholms stad. Detta motsvarar ett växthusgasutsläpp av 480 ton CO_{2e} (koldioxidekvivalenter). Olja som eldas inom ramen för kallhyra uppskattas till 330 MWh per år, motsvarande 95 ton CO_{2e}.

Totalt har i kartläggningen identifierats 38 kommunala oljepannor. För 26 oljepannor finns en konkret plan för utfasning senast till 2025. Några fastigheter har kallhyra och byte av värmesystemet faller då på hyresgästen, som i regel inte har incitament eller rådighet att byta värmesystemet. Ett förslag är att hyresavtalen omförhandlas med krav på att hyresgästen ska använda någon form av bioolja i dessa oljepannor istället för fossil olja. Ett annat förslag är att hyresavtalen omförhandlas till varmhyra och att fastighetsägaren står för konverteringen från eldning med fossil olja.

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Inledning	5
Bakgrund	5
Oljepannor i staden	5
Fastighetskontoret	6
Kyrkogårdsförvaltningen	6
Micasa Fastigheter i Stockholm AB.....	6
SISAB – Skolfastigheter i Stockholm AB.....	6
Stockholms Hamn AB.....	6
AB Stockholmshem	6
Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA).....	7
Stadsholmen (AB Svenska Bostäder)	7
Slutsatser och rekommendation till fortsatt arbete	7

Inledning

Det finns i dagsläget ca 38 stycken oljepannor inom Stockholms stads organisation. Miljöförvaltningen har genom Energicentrum kartlagt vilka bolag och förvaltningar som har oljepannor i dagsläget och hur deras planer för att fasa ut dessa ser ut. Kartläggningen har skett genom kontakter med respektive bolag vars uppgifter sammanställts.

Med utredningen avrapporterar miljöförvaltningen budgetuppdraget att ”delta i planerandet för avveckling av fossil olja för uppvärmning senast år 2025.”

Bakgrund

Stockholms stads organisation ska bli fossilfri senast 2030. Senast 2025 ska fossil olja för uppvärmning vara avvecklad. Under 2019 rapporterades 1659 MWh komma från olja, ca 0,14 procent av den totala energianvändningen för uppvärmning inom Stockholms stad. Detta motsvarar ett växthusgasutsläpp av 480 ton CO_{2e} (koldioxidekvivalenter). Olja som eldas inom ramen för kallhyra uppskattas till 330 MWh per år, motsvarande ca 95 ton CO_{2e}.

De flesta oljepannor har bytts ut genom åren, men det finns av olika skäl ca 38 stycken kvar. För 26 oljepannor finns en plan för utfasning. Sammantaget 12 stycken saknar en plan. För de flesta finns en utredning eller idéer om hur de ska bytas ut, men de saknar en konkret tidplan. Sju oljepannor omfattas av hyresavtal med kallhyra och saknar plan helt och behöver få en lösning.

Oljepannor i staden

<u>Bolag/förvaltning</u>	<u>Antal oljepannor</u>
Fastighetskontoret	4
Kyrkogårdsförvaltningen	6
Micasa	3
SISAB	3
Stockholms Hamn	2
Stockholmshem	3
Stockholm Vatten och Avfall	11
Stadsholmen	6
Totalt	38

Fastighetskontoret

Det finns fyra oljepannor kvar i beståndet. Under 2019 har det beviljats klimatinvesteringsmedel från Klimatmiljarden för att projektera alternativa uppvärmningskällor till dessa. Planen är att under 2020 söka nya investeringsmedel från Klimatmiljarden för att genomföra installationerna av dessa. Målet är således att oljepannorna byts ut under 2020.

Kyrkogårdsförvaltningen

Det finns sex oljepannor kvar i beståndet. En av dessa pannor används som enda uppvärmningskälla. Tre anläggningar har äldre luft/vattenvärmepumpar med olja som spets vid mycket kall väderlek. Dessa fyra oljepannor kommer helt att ersättas med bergvärmepump. De resterande två anläggningarna har redan bergvärme med oljespets vid mycket kall väderlek. För dessa två anläggningar kommer oljan att ersättas av elpanna. Ansökan till Klimatmiljarden pågår och preliminär tidplan är 2021-2023 för utfasning av fyra oljepannor. De resterande två oljepannorna utfasas senast 2025.

Micasa Fastigheter i Stockholm AB

Det finns tre oljepannor kvar i beståndet och samtliga går som spets. En kommer att bytas ut mot elpanna eller pelletspanna som spets. För de andra två saknas kapacitet i elnätet och Micasa planerar att elda dessa med pellets eller biodiesel, RME. Konkret tidplan saknas i dagsläget.

SISAB – Skolfastigheter i Stockholm AB

Det finns tre oljepannor kvar i beståndet och två av dem används för spetsvärme på skolor. Det finns planer att dra fram fjärrvärme till den ena skolan under kvartal 4 år 2021 och då kommer den att kopplas till fjärrvärmenätet. Den andra skolan kommer att förstärkas med sol-/geoenergi och elpanna under 2020 eller 2021. Den tredje pannan, en så kallad villapanna i en mindre byggnad, avvecklas och ersätts med annan lösning senast 2021.

Stockholms Hamn AB

Det finns två oljepannor kvar i beståndet. Dessa använder biodiesel, RME, och kommer att fasas ut under 2020. De kommer att ersättas med bergvärmepumpar.

AB Stockholmshem

Det finns tre oljepannor kvar i beståndet. Enligt bolaget planeras rivning av de berörda fastigheterna år 2021.

Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA)

Det finns 11 oljepannor kvar i beståndet. Åtta av dessa är mindre villapannor som finns i bostäder som SVOA äger. Arbete med att byta ut dessa till luft/vattenvärmepump pågår till 2021. En oljepanna ingår i ett hyreskontrakt som har kallhyra och saknar konkret plan för utfasning. En annan oljepanna planeras att ersättas av bergvärmepump i samband med hyresgästanpassningar, men det är inte bestämt när detta kommer att ske. Ytterligare en oljepanna kommer att utredas under kvartal 1 2020.

Stadsholmen (AB Svenska Bostäder)

Det finns sex oljepannor kvar i beståndet. Hyresgästerna har kallhyra och får själva bekosta byte av värmesystemet. Vid större ombyggnationer eller reparationer kommer oljepannorna att bytas ut av Stadsholmen. En konkret plan för utfasning av dessa oljepannor saknas och försvåras av att ansvaret läggs på hyresgästen, som saknar incitament att bekosta en så stor investering i en fastighet de inte äger.

Slutsatser och rekommendation till fortsatt arbete

Stockholms stads bolag och förvaltningar har mycket bra kunskap om hur de ska ersätta sina resterande oljepannor. Förslag på uppvärmningsformer som kan ersätta oljeeldning är t.ex. fjärrvärme, värmepumpar av olika slag med ackumulatortank eller installation av elpatron som ersätter oljebrännaren. Om en fastighetsägare bedömer att en oljepanna av något skäl behöver vara kvar i drift kan den fossila oljan ersättas med bioolja. Förvaltningarna kan söka klimatinvesteringsmedel från Klimatmiljarden för detta. Energicentrum finns behjälplig för ansökan. Ansökan om bidrag till konvertering från oljepanna kan även sökas hos Klimatklivet på Naturvårdsverket och är då inte begränsat till enbart förvaltningar.

Det finns en utmaning med de avtal som har kallhyra. Det saknas i regel incitament eller rådighet för en hyresgäst att byta ut värmesystemet i en fastighet de inte själva äger. Det är relativt dyrt och återbetalningstiden kan bli lång. Det blir då ett risktagande för hyresgästen. Ett förslag är att hyresavtalen omförhandlas med krav på att hyresgästen ska använda någon form av bioolja i dessa oljepannor istället för fossil olja. Ett annat förslag är att hyresavtalen omförhandlas till varmhya och att fastighetsägaren står för konverteringen från oljepanna.

Utfasning av fossila oljepannor hos stadens nämnder och bolag

8 (8)

Miljöförvaltningen föreslår att Energicentrum ges i uppdrag att göra en årlig uppföljning och avrapportering av fossilolje användningen i stadens verksamheter och planerna för utfasning.